

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1677/2021
29.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић, Татјане Миљуш, др Илије Зиндовића и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Душко Пјевач, адвокат у ..., против туженог ЈКП Хигијена Панчево, Ул. цара Лазара бр. 57, чији је пуномоћник Милорад Милићевић, адвокат у ..., уз учешће умешача на страни туженог Град Панчево, чији је законски заступник Градско правобранилаштво Града Панчева, ул. Димитрија Туцовића бр. 6, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1158/21 од 09.04.2021. године, у седници већа одржаној 29. септембра 2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1158/21 од 09.04.2021. године, као изузетно дозвољеној.

УСВАЈА СЕ ревизија, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П1 353/19 од 17.12.2020. године и пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1158/21 од 09.04.2021. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев којим тужиља тражи да се обавезе тужени да тужиљи, за период од 01.10.2016. године до 01.09.2019. године, на име разлике између исплаћеног и припадајућег износа на име накнаде трошкова исхране у току рада исплати укупан износ од 34.008,02 динара, са законском затезном каматом на износ од 1.226,75 динара од 11.11.2016. године, на износ од 63,73 динара од 10.12.2016. године, на износ од 1.274,54 динара од 11.02.2017. године, на износ од 893,78 динара од 11.03.2017. године, на износ од 998,93 динара од 11.05.2017. године, на износ од 1.508,67 динара од 10.06.2017. године, на износ од 1.402,00 динара од 11.07.2017. године, на износ од 1.226,75 динара од 11.08.2017. године, на износ од 960,07 динара од 09.09.2017. године, на износ од 876,25 динара од 11.10.2017. године, на износ од 1.402,00 динара од 11.11.2017. године, на износ од 892,18 динара од 09.12.2017. године, на износ од 1.226,75 динара од 11.01.2018. године, на износ од 205,73 динара од 10.02.2018. године, на износ од 841,20 динара од 09.03.2018. године, на износ од 764,73 динара од 06.04.2018. године, на износ од 817,84 динара од 05.05.2018. године, на износ од 1.440,10 динара од 09.06.2018. године, на износ од 1.226,75 динара од 11.07.2018. године, на износ од 1.083,36 динара од 11.08.2018. године, на износ од 1.577,25 динара од 11.09.2018. године, на износ од

1.051,50 динара од 11.10.2018. године, на износ од 1.577,25 динара од 10.11.2018. године, на износ од 1.338,27 динара од 11.12.2018. године, на износ од 292,09 динара од 11.01.2019. године, на износ од 137,15 динара од 09.02.2019. године, на износ од 578,33 динара од 09.03.2019. године, на износ од 1.226,75 динара од 11.04.2019. године, на износ од 1.274,54 динара од 11.05.2019. године, на износ од 960,07 динара од 11.06.2019. године, на износ од 683,48 динара од 11.07.2019. године, на износ од 1.577,25 динара од 10.08.2019. године и на износ од 1.402,00 динара од 11.09.2019. године, па све до исплате па све до исплате и да на те износе као основицу обрачуна и уплати доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања Републичком фонду ПИО, доприносе за незапосленост код надлежне Националне службе за запошљавање, доприносе за здравствено осигурање код Републичког фонда за здравствено осигурање, у висини према Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање на дан уплате и накнади тужиљи парничне трошкове.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужиља АА из ... да туженом ЈКП Хигијена Панчево накнади трошкове парничног поступка у износу од 87.944,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 353/19 од 17.12.2020. године, у ставу првом изреке, усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиљи на име разлике између исплаћеног и припадајућег износа на име накнаде трошкова исхране у току рада у периоду од 01.10.2016. године до 01.09.2019. године исплати укупан износ од 34.008,02 динара са законском затезном каматом на појединачне износе. У ставу другом изреке обавезан је тужени да тужиљи на утврђене месечне износе обрачуна и уплати доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања Републичком фонду ПИО, доприносе за незапосленост код надлежне Националне службе за запошљавање и доприносе за здравствено осигурање код Републичког фонда за здравствено осигурање, у висини према Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање, на дан уплате. У ставу трећем изреке обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 44.020,64 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1158/21 од 09.04.2021. године, одбијене су, као неосноване, жалбе тужиоца, туженог и умешача на страни туженог и потврђена напред наведена првостепена пресуда. Одбијен је захтев тужиоца, туженог и умешача на страни туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Имајући у виду различиту судску праксу у истој правној ситуацији изражену у пресудама Врховног касационог суда на које је ревидент указао, Врховни касациони суд је оценио да су у конкретном случају испуњени услови из члана 404. Закона о

парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011...18/2020, у даљем тексту: ЗПП) да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, па је ради уједначавања судске праксе донео одлуку као у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде, у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилаца је у периоду од 01.10.2016. године до 01.09.2019. године, била у радном односу код туженог на неодређено време, а тужени као послодавац јој је за тај период накнаду трошкова за исхрану у току рада исплаћивао у складу са Програмом пословања туженог за 2016., 2017., 2018. и 2019. годину, по којима је накнада трошкова за исхрану у току рада износила 3.500,00 динара бруто месечно. Износи досуђени тужиљи представљају разлику између накнаде трошкова исхране у току рада обрачунате у вредности прописаној Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике („Службени гласник РС“ бр. 27/15 од 18.03.2015. године, који је ступио на снагу 26.03.2015. године) и Посебним колективним уговором за јавна и јавно комунална предузећа града Панчева („Службени гласник РС“ бр. 59/2015) и накнаде тих трошкова исплаћених тужиоцу за утужени период. Висина потраживања утврђена је на основу обрачуна који је током поступка доставио тужени, а у складу са којим је тужилаца определила тужбени захтев. Умешач у овој парници је Град Панчево као оснивач туженог.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су примењујући чланове 118. став 1. тачка 5. и 6, 246. став 1. и 2, 256. и 257. Закона о раду, члана 9. ст. 1. и 2. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, правила из одредбе члана 65. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије и одредбе члана 4. Посебног колективног уговора за јавна и јавно комунална предузећа Града Панчева, оценили да тужилаца основано потражује мање исплаћену накнаду трошкова за исхрану у току рада у складу са посебним колективним уговорима, да се правила из члана 4. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата односно зарада и других јавних примања код корисника јавних средстава не односе на накнаду за исхрану у току рада, па су као основан усвојили постављени тужбени захтев.

По оцени Врховног касационог суда нижестепени судови су погрешно применили материјално право.

Одредбом члана 1. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/14 – ступио на снагу 28.10.2014. године) прописано је да се овим законом привремено уређује основица, односно вредност радног часа, вредност бода и вредност основне зараде, за обрачун и исплату плата,

односно зарада као и других сталних примања изабраних, именованих, постављених и запослених лица код корисника јавних средстава, са циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору. У члану 3. став 1. наведеног закона, прописано је да се платом сматра зарада запосленог код корисника јавних средстава утврђена у складу са законом који уређује радне односе, односно плате изабраног, именованог и постављеног лица, запосленог код корисника јавних средстава утврђеног у складу са законом који уређује плату у државним органима, органима локалне власти, организацијама обавезног социјалног осигурања и јавним службама. У члану 4. истог закона прописано је да су ништаве одредбе општег или појединачног акта којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плате и других сталних примања код субјеката из члана 2. овог закона, донет за време примене овог закона.

Према одредбама Закона о раду из члана 105., под зарадом се сматрају сва примања из радног односа, осим примања из члана 14, члана 42. став 3. тачка 4. и 4, члана 118. тачка 1. и 4, члана 119, члана 120. тачка 1. и члана 158. овог закона, дакле и накнаде трошкова за исхрану у току рада, из члана 118. тачка 5. истог закона. То је појам зараде у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, у складу са законом који уређује радне односе. Другачије тумачење појма зараде нема упориште у закону, нити би другачијим тумачењем био испуњен циљ Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (члан 1.), а то је очување финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору. Умањењем основице која је утврђена у члану 1. Закона, умањују се сва примања запослених из радног односа чија висина зависи од висине наведене основице. Ниједан елемент плате се не може повећавати. На то упућује и одредба члана 4. Закона, према којој су ништаве одредбе општег или појединачног акта којима се повећавају не само основице, коефицијенти, већ и други елементи на основу којих се повећава износ плата, односно зарада код субјеката на које се овај Закон односи, донет за време примене овог Закона.

Због тога су одредбе Посебног колективног уговора, донете након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, којима су повећани износи накнада ништаве и као такве не могу да производе правно дејство. Цитирани закони су императивног карактера, па Колективни уговор не може бити супротан закону (члан 240. Закона о раду), услед чега су нижестепене пресуде преиначене и тужбени захтев тужиле, заснован на примени таквих одредаба колективних уговора одбијен, као неоснован.

На основу члана 416. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Према коначном успеху туженог у спору, туженом применом чл. 153., 154. и 163. ЗПП припада право на накнаду трошкова првостепеног, другостепеног и ревизијског поступка, и то право на накнаду трошкова за састав одговора на тужбу и

два образложена поднеска у укупном износу од 18.000,00 динара, за заступање туженог од стране адвоката на два одржана рочишта у укупном износу од 15.000,00 динара, за таксу на одговор на тужбу у износу од 2.118,00 динара, за састав жалбе у износу од 12.000,00 динара и таксе на жалбу и на одлуку по жалби у износу од по 3.261,00 динара, за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара, таксе на ревизију у износу од 6.521,00 динара, и таксу на ревизијску одлуку у износу од по 9.783,00 динара, што све укупно износи 87.944,00 динара, све одмерено према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Тарифи из Закона о судским таксама, због чега је применом члана 165. став 2. ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа - судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић